

Застосування навчальних матеріалів, створених за допомогою описаних цифрових сервісів, уможливить урізноманітнення навчальної діяльності на заняттях з української мови й удоступнення навчального матеріалу і як результат сприятиме покращенню його сприйняття, полегшенню роботи на заняттях, підвищенню рівня зацікавленості студентів дисциплінами «Українська мова (за професійним спрямуванням)» та «Ділове мовлення».

Список використаних джерел:

1. Гуревич Р., Кобися В., Кобися А., Кізім С, Куцак Л., Опушко Н. Використання цифрових сервісів та інструментів у професійній підготовці майбутніх учителів. *Modern Information Technologies and Innovation Methodologies of Education in Professional Training Methodology Theory Experience Problems*. 2022. Вип. 64. С. 5–22.
2. Канюк О., Бокоч Т. Використання цифрових сервісів при вивченні іноземної мови студентами спеціальності «Прикладна лінгвістика». *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота»*. 2024. Вип. 1(54). С. 67–71.
3. Морзе Н., Вембер В., Гладун М. Використання цифрових технологій для формуального оцінювання. *Електронне наукове фахове видання «Відкрите освітнє Е-середовище сучасного університету»*. Спецвипуск «Нові педагогічні підходи в STEAM освіті». 2019. С. 202–214.

**РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСІВ У
ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИМИ СТУДЕНТАМИ УКРАЇНСЬКОЇ
МОВИ**

Уварова Т.Ю.

*доцент, канд.пед. н., доцент кафедри мовної підготовки
Харківського національного автомобільно-дорожнього університету
м. Харків, Україна*

Сучасне застосування Інтернету повністю змінює зміст, методи та організаційні форми процесу навчання. Основними завданнями використання сучасних інтернет-ресурсів у процесі навчання іноземних мов є інтенсифікація процесу навчання та підвищення якості, розвиток творчого потенціалу студентів, урізноманітнення процесу навчання та підвищення ефективності самостійної роботи студентів [3, с. 99].

Що стосується питання вивчення української мови як іноземної, то на сучасному етапі просто неможливо уявити цей процес без використання сучасних інтернет-технологій. Очевидними є дидактичні можливості інтернет-технологій та доцільність їх упровадження на заняттях з української мови як іноземної. Інтернет-технології можуть використовуватися на заняттях із метою пошуку додаткової інформації з теми, що вивчається, для збирання даних з метою створення мультимедійної презентації, з метою перевірки рівня знань студентів, для роботи з онлайн-словниками тощо.

Під час використання інтернет-технологій у роботі зі студентами необхідно враховувати, що кожна людина має індивідуальні відмінності у способах і стилях сприйняття та засвоєння інформації, які з часом стають більш вираженими через набуття досвіду та вікові зміни. Таким чином, орієнтація на індивідуальні особливості кожного здобувача освіти, поєднання різних способів подачі матеріалу та залучення активних форм навчання дозволяють зробити освітній процес більш ефективним, інклюзивним і цікавим для всіх учасників [5, с. 21].

Досліджуючи існуючі інтернет-ресурси для вивчення української мови як іноземної варто зупинитись на їх класифікації та різновидах направленості на різні види діяльності, тому що кожен із них призначений для формування і практики різних навичок оволодіння мовою у студента.

Загальний перелік існуючих платформ для вивчення української мови представлено на багатьох сайтах і платформах. Зокрема, на платформі «Уповноважений із захисту державної мови» знаходимо каталог Онлайн-ресурсів з вивчення української мови [4].

Розглянемо загальний поділ освітніх інтернет-ресурсів за їх спрямованістю: Каталоги освітніх ресурсів (електронні бібліотеки); Платформи для онлайн-курсів (Prometheus, EdEra); Сайти підтримки вивчення навчального предмета (Learning Apps); Електронні підручники; Веб-енциклопедії; Онлайн-словники (Горох, ГРАК); Освітні відео канали (Всеукраїнська школа онлайн);

Сервіси для створення презентацій (Canva); Сервіси для перевірки знань з навчального предмета (Kahoot, Мова ДНК нації).

Проаналізувавши доступні інтернет-ресурси, педагоги відібрали ті, які є найбільш ефективними та корисними для вивчення української мови як іноземної. Для зручності використання вони систематизували ці ресурси, умовно розподіливши їх на кілька груп: мобільні додатки для вивчення української мови, безкоштовні онлайн-курси, інтернет-платформи, сайти, ютуб-канали, сторінки в соціальних мережах та інтернет-форуми [1, с. 29].

Застосування інтернет-ресурсів у процесі вивчення української мови як іноземної має низку переваг. Серед них – можливість обрати найзручніший формат подання інформації (текстовий, графічний), аудіосупровід до ілюстрованих матеріалів, тематична структура, варіативність рівнів складності, авторський підхід до перевірки знань, а також гнучкість у виборі часу й місця для навчання. Також викладач рекомендує студенту додаткові інтернет-ресурси орієнтуючись на рівень його володіння мовою.

Так, вивчаючи з іноземними студентами мову на початковому рівні у нагоді стануть, перш за все, онлайн-словники та перекладачі; відео та аудіоматеріали з прикладами вимови певних звуків, складів, слів; тренажери на відпрацювання вивченого матеріалу тощо.

Згадаємо лише деякі з них. Наприклад, Тлумачні словники онлайн як от *«Портал української мови та культури»* slovnyk.ua чи академічний тлумачний словник *«Словник української мови»* sum.in.ua, або *«Чинний правопис української мови»* <https://dyskurs.net/ukrainskyi-pravopys-2019-roku/> на базі освітньої платформи *«Дискурс»*. Велику кількість довідкових ресурсів представлено в онлайн-бібліотеці *«Горох»* <https://goroh.pp.ua/> – єдиній платформі, де було зібрано найбільш корисні словники української мови.

Нарешті, *«ГРАК»* – генеральний регіонально анотований корпус української мови – це велика, репрезентативна, структурована колекція текстів українською мовою у супроводі програми, яка дозволяє будувати на базі

корпусу власні підкорпуси, шукати слова, граматичні форми та їх сполучення, а також обробляти результати пошуку, сортувати, робити збалансовані вибірки і одержувати різну статистичну інформацію [2].

Окремо варто зупинитись на аудіозаписах та відео у якості практики слухання та сприймання мови. На базі сучасних підручників все частіше створюються допоміжні цифрові ресурси – аудіо для прослуховування та подальшого виконання вправ, рідше відеоматеріали. Проте вважаємо перспективною ідеєю створення сайтів для самостійного вивчення української, відеоматеріали яких можна використовувати з перших кроків опанування мови.

Прикладом може стати вже існуюча платформа *Ukrainian Lessons* <http://www.ukrainianlessons.com>. Її авторка Анна Огойко пропонує всім охочим почати вивчати українську, вдосконалювати свої мовні навички та відкривати для себе українську культуру. На сайті представлені подкасти, тексти та блоги, які спрямовані як на початківців, так і на тих, хто прагне вдосконалити свої знання.

Що стосується відеоматеріалів, то з цією метою вважаємо доречним звернутись до уроків, які викладено у вільний доступ на платформі Youtube інтерактивними онлайн-курсами з української мови «Є-мова» <https://www.youtube.com/c/eMova>. На наш погляд слухними є відеопояснення перших тем курсу. Уроки розроблено для користувачів, які володіють російською, але прагнуть говорити українською. Проте саме перші теми також чудово підійдуть навіть для початківців (безумовно за умови коментарів і допомоги викладача).

Більш детально хотілося б зупинитись на інтернет-ресурсах для просунутого рівня володіння українською мовою (принаймні починаючи з рівня A2). Починаючи з такого рівня володіння в руках студентів опиняється більше можливостей та більше цікавих і корисних ресурсів. Такі платформи підійдуть для вивчення мови іноземцями самостійно, але не підійдуть для

початкового рівня (використання таких ресурсів матиме позитивний результат за умови супроводу та коментарів викладача).

Для поглибленого рівня добре підійдуть Мовні курси на онлайн-платформах. В Україні створено низку спеціалізованих інформаційних ресурсів, доступних кожному охочому. Водночас значну популярність набули освітні онлайн-платформи, що пропонують як базові курси для опанування мови, так і програми для вдосконалення культури мовлення. Такі платформи дозволяють навчатися дистанційно.

Доцільним також вважаємо використання платформ з подкастами. Слухання подкастів є чудовим інструментом для розвитку однієї з ключових мовленнєвих навичок – аудіювання, тобто сприйняття мовлення на слух. Завдяки подкастам можна значно покращити здатність розуміти живу мову в реальних умовах, зокрема різноманітні акценти, інтонації та стилі мовлення. Мова, яку використовують ведучі подкастів зазвичай жива, повсякденна. В такій мові студент чує не тільки багато нової лексики, а також сленг, сталі вирази, модернізми тощо.

Аналізуючи сучасні тенденції у вивченні української мови, можна з упевненістю зазначити, що сьогодні існує надзвичайно широкий вибір електронних ресурсів, які сприяють як опануванню, так і вдосконаленню мовних навичок. Ці ресурси охоплюють різні форми навчання, від інтерактивних платформ для дітей до поглиблених курсів для дорослих.

Використання інтернет-ресурсів створює сприятливі умови для підготовки іноземних студентів. Це забезпечує доступ до різноманітних навчальних матеріалів та інтернет-ресурсів, таких як інтерактивні уроки, мультимедійні підручники, аудіо- та відеоресурси, а також онлайн-тести для закріплення знань. Окреслені інструменти сприяють ефективному засвоєнню лексики та граматики, розвитку навичок аудіювання, читання, письма та говоріння.

Таким чином додаткові інтернет-ресурси не лише підвищують ефективність іншомовної підготовки, а й стимулюють мотивацію студентів до навчання, роблячи процес пізнання мови цікавим і захоплюючим.

Список використаних джерел:

1. Вдовіна О.О. Аналіз інтернет-ресурсів для вивчення української мови як іноземної. *Молодий вчений*. 2020. № 7.1 (83.1). С. 28-31. URL: <https://reposit.nupp.edu.ua/handle/PoltNTU/8546>
2. Генеральний регіонально анотований корпус української мови (ГРАК) / М. Шведова, Р. фон Вальденфельс, С. Яригін, А. Рисін, В. Старко, Т. Ніколаєнко та ін. Київ, Львів, Єна, 2017-2024. URL: uacorpus.org.
3. Назаренко О., Нестеренко О. Використання інтернет ресурсів для формування англomовної компетентності студентів-соціологів. *Порівняльно-педагогічні студії*. № 1 (23), 2015. С. 99-103. URL: https://library.udpu.edu.ua/library_files/poriv_ped_stydii/2015/01/15.pdf
4. Онлайн-ресурси з вивчення української мови. Уповноважений із захисту державної мови. URL: <https://mova-ombudsman.gov.ua/onlain-resursy-tablytsia>
5. Стрельников В., Брітченко І. Сучасні технології навчання у вищій школі: модульний посібник для слухачів авторських курсів підвищення кваліфікації викладачів МПК ПУЕТ. Полтава: ПУЕТ, 2013. 309 с.

**РОЗВИТОК КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ
ТЕХНІЧНИХ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА ЗАНЯТТЯХ КУРСУ
«УКРАЇНСЬКА МОВА (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)»**

Удовіченко Л.Г.

*доктор філософії з філології, старший викладач кафедри українознавства
Харківського національного автомобільно-дорожнього університету
м. Харків, Україна*

Невід’ємним складником життя в соціумі є комунікація. Від сфери особистих стосунків до глобальних змін у суспільстві значення спілкування є ключовим і полягає в тому, що воно забезпечує взаєморозуміння, співпрацю й ефективну організацію діяльності.

Для професійної галузі комунікація відіграє фундаментальну роль, адже саме від неї залежить ефективність організації робочого процесу, ухвалення рішень, успішність переговорів і партнерства, управління конфліктами, а також кар’єрний розвиток, професійний імідж та авторитет. Відповідно, сьогодні